

TELMA-perusteet, työryhmä 5: Vaativa erityinen tuki ja erityisopetus

Katariina Autio, Kiipula
Leena Hintsanen, Luovi
Sari Karvali, Sakky
Riina Karvonen, Luovi, pj
Mari Laakso, Live
Heli Mannila, Kiipula
Riikka-Kaisa Nuolioja, Jedu
Anne Paavola, Spesia
Riitta Peltola, Jedu
Riitta Rajamäki, Jedu
Seppo Rinne, Aitoo
Pia Toivanen, Spesia

Ammatillinen erityisopetus ja vaativa erityinen tuki TELMA-koulutuksessa (luonnos)

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus (TELMA) on ammatillinen koulutus opiskelijoille, joilla ei sairauden, vamman tai muun toimintakykyyn vaikuttavan syyn vuoksi ole tällä hetkellä valmiuksia suorittaa tutkintotavoitteista koulutusta. TELMA-koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan arjen taitoja, itsenäistymistä, osallisuutta sekä työelämä- ja työskentelytaitoja. Koulutus tukee opiskelijan omannäköistä elämää ja yksilöllisiä jatkopolkuja opintojen jälkeen. TELMA-koulutus järjestetään aina vaativana erityisenä tukena ja toteutetaan kokonaisuudessaan ammatillisena erityisopetuksena.

Ammatillinen erityisopetus

TELMA-koulutuksessa ammatillinen erityisopetus perustuu opiskelijan yksilöllisiin vahvuuksiin, valmiuksiin, tarpeisiin ja tavoitteisiin. Jokaiselle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), joka ohjaa koulutuksen sisältöjä ja tukitoimia. Suunnitelma laaditaan yhteistyössä opiskelijan, huoltajan ja moniammatillisen verkoston kanssa.

Opetus ja ohjaus sisältää erityisopettajan suunnittelemaa osaamisen hankkimista, pedagogisia tukitoimia sekä joustavia ja yksilöllisiä opetusjärjestelyjä, jotka mahdollistavat koulutukseen osallistumisen. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisia menetelmiä ja oppimisympäristöjä, jotka tukevat opiskelijan aktiivista toimijuutta ja osallisuutta.

Vaativa erityinen tuki

Vaativa erityinen tuki TELMA-koulutuksessa on suunnitelmallista, pitkäjänteistä ja pedagogisesti perusteltua. Tuki koostuu opiskelijan yksilöllisten tavoitteiden mukaisista osa-alueista, kuten oppimista, kommunikaatiota ja osallistumista tukevista menetelmistä ja apuvälineistä, ohjaus- ja avustajapalveluista sekä oppimisympäristön muokkaamisesta opiskelijan tarpeiden mukaisesti. Vaativa erityinen tuki vahvistaa opiskelijan

työskentelytaitoja, hyvinvointia ja osallisuutta eri toimintaympäristöissä ja vuorovaikutustilanteissa.

Vaativan erityisen tuen asiantuntijuutta täydentävät koulutuksen järjestäjän yhteisöllinen opiskeluhoito, hyvinvointialueen tarjoamat yksilökohtaisen opiskeluhoitoon palvelut sekä muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Monialainen yhteistyö varmistaa opiskelijan kokonaisvaltaisen tuen ja sujuvan arjen koulutuksen aikana.